

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 5Cdo/7/2023  
Identifikačné číslo spisu: 8119215672  
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2024  
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:8119215672.1

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jany Haluškovej v spore žalobcu S. E., nar. XX.XX.XXXX, A. B. E. XXX/XB., Š. Z., zastúpený JUDr. Ľudmila Raffáčová, advokátka, Nerudova 6, Košice, proti žalovaným 1/ G. Š., nar. XX.XX.XXXX, O. K. XXX/X, XXX XX K., 2/ A. Š., nar. XX.XX.XXXX, A. XXX/X, XXX XX C. - F., Č. Q., 3/ P. K., nar. XX.XX.XXXX, Z. K. XXX/XX, XXX XX K., 4/ P. Š., nar. XX.XX.XXXX, Z. XXX/XX, XXX XX Š. Z., 5/ A. Š., nar. XX.XX.XXXX, E. H. XX/XX, XXX XX Š. Z., žalovaní 1/, 2/, 3/ a 5/ zastúpení JUDr. Ernest Vokál, advokát, Hlavná 61, Prešov, 6/ P. B. Š., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX/XX, XXX XX Š. Z., 7/ P. A. L., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, Z. XXX/, XXX XX Š. Z., 8/ U. S., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX/XX, XXX XX Š. Z., 9/ G. D., nar. XX.XX.XXXX, K. XX, XXX XX E., 10/ S. K. Z., nar. XX.XX.XXXX, Z. X/X, XXX XX E., 11/ S. Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, L. X, XXX XX E.G., 12/ U. X., nar. XX.XX.XXXX, E. XX, XXX XX K.N., 13/ Ľ. E., nar. XX.XX.XXXX, XX. H. XX, XXX XX K.X., 14/ G. S., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX/XX, XXX XX Š. Z., 15/ P. X., nar. XX.XX.XXXX, C. XX, XXX XX D. H. R., 16/ Z. E. X., nar. XX.XX.XXXX, C. XX, XXX XX D. H. R., 17/ Z. O. O., nar. XX.XX.XXXX, XX. H. XXX/XX, XXX XX K., žalovaní 6/, 8/ až 11/ a 13/ až 17/ zastúpení spoločným zástupcom žalovaným v 12. rade U. X., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a prísl., vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11C/54/2019, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 02. februára 2022 sp. zn. 13Co/5/2022 takto

### rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaným 1/, 2/, 3/ a 5/ priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

Žalovaným 4/, 6/ až 17/ nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 07. júla 2021 č. k. 11C/54/2019-207 pripustil, aby do konania namiesto doterajšieho žalovaného v 7. rade A. Z., narodeného XX.XX.XXXX vstúpila ako nová žalovaná P. A. L., rodená Z., narodená XX.XX.XXXX, bytom Š.É.

Z., Z. XXX/XX (výrok 1).

Žalobu o určenie vlastníckeho práva žalobcu k parcelám CKN 146/238 - orná pôda o výmere 626 m<sup>2</sup> zapísanej na liste vlastníctva číslo XXXX katastrálne územie Š. Z. zamietol (výrok 2).

Žalobu o určenie vlastníckeho práva žalobcu k parcele CKN 146/282 orná pôda o výmere 847 m<sup>2</sup>, katastrálne územie Š.Š. Z.I. vylúčil na samostatné konanie, v ktorom bude rozhodnuté o nároku na náhradu trov tohto konania medzi žalobcom a žalovanými v 6. až 17. rade (výrok 3).

Vyslovil, že žalovaní v 1. až 5. rade majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok 4).

1.1. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že predmetom sporu je tak parcela CKN 146/237, ktorá je zapísaná na liste vlastníctva číslo XXXX katastrálne územie Š. Z. ako orná pôda o výmere 626 m<sup>2</sup>, ktorej spoluvlastníkmi sú v súčasnosti žalovaní v 1. až 5. rade, ktorí spoluvlastníctvo nadobudli dedením 25D/895/2005, 26D/894/2005, 35D/429/2015 a 35D/83/2019.

1.2. Dedičské konanie 26D/894/2005 bolo vedené po D. Š., rod. E., zomr. XX.X.XXXX. Podiel 1 poručiteľky k parcelám, okrem iných aj k parcele č. 146/237 ornej pôde o výmere 5600 m<sup>2</sup> zapísanej na LV č. XXXX k.ú. Š. Z. zdedili rovným dielom jej synovia - žalovaní v 1. a 2. rade a P. Š., a to uznesením 26D/894/2005 z 6.6.2005. Takisto prebehlo aj dedičské konanie po B. Š.R., zomr. X.XX.XXXX, ako to vyplýva z osvedčenia o dedičstve 26D/895/2005 zo dňa 20.5.2005.

1.3. Keďže zomrel aj P. Š., a to X.X.XXXX, jeho podiel 1/3 parciel z LV č. XXXX, teda aj parcely 146/237 zdedili žalovaní v 3. a 5. rade spolu s Q. Š., ktorý taktiež zomrel a jeho podiel zdedila žalovaná v 4. rade uznesením 35D/83/2019. Dedičské konanie po P. Š. bolo vedené pod 35D/429/2015.

1.4. Z uvedených skutočností možno vyvodiť, že v čase dedenia po pôvodných vlastníkoch B. a D. Š., ktoré obe prebehli v roku 2005 a ktorých predmetom bola aj parcela CKN 146/237 - orná pôda o výmere 5600 m<sup>2</sup>, išlo o parcelu, ktorá bola znázornená na geometrickom pláne geodeta M. E.É. č. 2/2004, keďže tento geometrický plán bol overený Správou katastra Sabinov dňa 19.4.2004. Týmto geometrickým plánom bola znázornená parcela KN 146/237 o výmere 5600 m<sup>2</sup> ako parcela zodpovedajúca podľa grafickej časti prídelového plánu Výmeru č. 2276/48 pozemku A 51 a znázornená bola aj parcela KN 146/236 zodpovedajúca pozemku A52 podľa prídelového plánu. Podľa tohto geometrického plánu bola hranica spomínaných parciel označená kolíkmi.

1.5. Predmetom sporu je aj ďalšia parcela KN 146/282 ako novovytvorená parcela geometrickým plánom P. A. C., ktorý je súčasťou znaleckého posudku č. 4/2019 a ktorý bol overený dňa 17.5.2019, pričom ide o časť parcely 146/1 resp. EKN 500/49. Parcela EKN 500/49 - orná pôda o výmere 4996 m<sup>2</sup> je zapísaná na LV č. XXXX k.ú. Š. Z. v podielovom spoluvlastníctve žalovaných v 6., 8. až 17. rade a v čase podania žaloby bol ako spoluvlastník aj žalovaný v 7. rade A. Z.. Spoluvlastníkmi sa stali dedením 26D/407/2014, 26D/1126/10 a 35D/125/2010.

1.6. Žalobca sa domáha jednou žalobou určenia vlastníckeho práva k dvom parcelám, ktoré sú zapísané na rôznych listoch vlastníctva a tvrdí, že skutočný právny stav je iný, a preto má naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe s poukazom na § 237 písm. c) CSP, keďže zmenu vlastníctva v katastri nehnuteľnosti môže dosiahnuť len touto žalobou.

1.7. Žalobca v žalobe vychádzal zo záverov znaleckého posudku P. A. C.Ň., ktorý má náležitosti súkromného znaleckého posudku v zmysle § 209 CSP. Žalovaní v 1. až 5. rade pôvodne spochybňovali jeho správnosť, avšak neskôr upustili od návrhu na vypracovanie kontrolného znaleckého posudku. V aktuálnom sporovom poriadku je dôkazná iniciatíva výlučne na stranách sporu, až na niektoré výnimky, čo však nie je tento prípad. Preto aj keď žalovaní v 1. až 5. rade spochybňovali znalecký posudok P. A. C., ale nepredložili a ani nenavrhlí dôkaz preukazujúci ich tvrdenie, súd musel vychádzať zo záveru o správnosti spomínaného znaleckého posudku, ale keďže títo žalovaní namietali aj vydržanie vlastníckeho práva, či už ich alebo ich právnych predchodcov k spornej parcele, súd sa sústredil na posúdenie tejto ich námietky.

1.8. Vlastníckym titulom boli v minulosti aj predložené výmery o pridelení poľnohospodárskych pozemkov, čo sa jasne konštatovalo aj vo výmere v čl. IV. bode 1, a to s poukazom na § 1 ods. 2 nariadenia č. 104/1946 SNR. V tejto súvislosti však súd poukazuje na to, že aj keď v súvislosti so spomínaným výmerom bol vypracovaný aj nejaký prídelový plán, ktorý sa v ňom uvádza, nemohol byť presný s jednoznačne stanovenými hranicami, keďže v článku II. výmeru bolo uvedené, že presná výmera pridelených pozemkov bude určená až v prídelovej listine.

1.9. Pokiaľ ide o parcelu CKN 146/237, tá je zapísaná na samostatnom LV č. XXXX už len o výmere

626 m<sup>2</sup>, pričom je nesporné, že ide o časť parcely, ktorá bola znázornená na geometrickom pláne geodeta E. č. 2/2004 pod č. 146/237 o výmere 5600 m<sup>2</sup> ako parcela identická s pozemkom A51 podľa spomínaného výmeru a jeho prídelového plánu. Sporná parcela č. 146/237 bola vyčlenená z parcely CKN 146/237 o výmere 5321 m<sup>2</sup> na základe geometrického plánu P. C. K. č. 37056565-96/18 zo 4.9.2018, ktorý bol podkladom pre dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva žalovaných v 1., 2., 3. a 5. rade a právneho predchodcu žalovanej v 4. rade Q. Š.. Ním boli rozdelené parcely č. 146/236 a 146/237 medzi jednotlivých spoluvlastníkov a novovytvorená parcela č. 146/237 už len o výmere 626 m<sup>2</sup> bola prikázaná do ich podielového spoluvlastníctva. Ide o dohodu, ktorej vklad povolil Okresný úrad Sabinov, katastrálny odbor pod V2254/2018.

1.10. Súd považuje za rozhodujúce to, že geometrický plán geodeta E.D. z roku 2004, hoci ako vyplýva zo znaleckého posudku P. C. nesprávne znázornil hranicu s parcelou žalobcu, do ktorej zasiahol, bol však premietnutý do mapového operátu katastra nehnuteľnosti, čo znamená, že dedením, ktoré prebehlo v roku 2005 po B. a D. Š., žalovaní v 1. až 5. rade dedili aj sporný pozemok ako časť ich parcely č. 146/237. Predmetom ich dedenia bola teda aj parcela č. 146/237 o výmere 5600 m<sup>2</sup>, teda podľa stavu, aký bol v spomínanom geometrickom pláne z roku 2004, a preto všetci títo dedičia, teda žalovaní v 1. a 2. rade a ich brat P. Š. nemali dôvod pochybovať o svojom vlastníctve k zdedeným pozemkom, teda aj k spornej parcele CKN 146/237 v tých hraniciach, ako boli v geometrickom pláne. Je preto prirodzené, že sa cítili byť skutočne vlastníkami danej parcely, ktorú v roku 2005 aj prenajali nájomcovi P. C.. Opäť súd zdôrazňuje, že ako vyplýva z písomných nájomných zmlúv, predmetom tohto nájmu bola aj parcela 146/237 o výmere 5600 m<sup>2</sup>, teda opäť podľa stavu, ktorý bol znázornený na geometrickom pláne z roku 2004. Preto aj v prípade správnosti záverov znaleckého posudku P. C., podľa ktorého by sporná parcela CKN 146/237 mala tvoriť časť pôvodnej parcely A50 podľa prídelového plánu, súd dospel k záveru o jej vydržaní dedičmi po B. a D. Š.. Menovaní sa správali ako jej vlastníci minimálne od roku 2005 titulom dedenia po svojich rodičoch, keďže túto parcelu prenajali a ich vlastníctvo bolo spochybnené až podaním tejto žaloby zo dňa 15.10.2019. Dôkazné bremeno na preukázanie zániku oprávnenej držby pozemku žalovanými v 1., 2. rade a P. Š. bolo na žalobcovi (napr. rozsudok NS SR 5Cdo/64/2018 zo dňa 25.2.2021). Žalobca by mal teda preukázať, že ešte pred uplynutím desaťročnej vydržacej doby upozornil žalovaných v 1. až 5. rade resp. ich právnych predchodcov na to, že ich držba nie je oprávnená a že im sporná parcela nepatrí. Nemožno totiž žiadať od týchto žalovaných, aby preukazovali niečo, čo sa nestalo, teda, že nikto ich nerušil v ich dobromyseľnej držbe pozemku podľa zásad tzv. negatívnej dôkaznej teórie. Žalobca síce uviedol, že upozornil žalovaného v 1. rade a manželku P. Š. na to, že mu chýba z jeho pozemku, avšak ako potvrdil, v tom čase nemal informáciu o geometrickom pláne z roku 2004, a teda nemohol presne vedieť o akú časť pozemku sa jedná. Na ďalšom pojednávaní totiž potvrdil, že vychádzal len z chýbajúcej výmery jeho parcely. K tomuto úbytku však došlo aj z druhej strany, teda v súvislosti s pozemkom Z.. Z výpovedi tak žalobcu ako aj žalovaného v 1. rade vyplýva, že nebola reč o zabratí konkrétnej časti pozemku, nebolo preukázané ani to, v ktorom roku k spomínanej návšteve došlo, keďže žalobca ako sám potvrdil, nemá žiadny dôkaz na preukázanie svojho tvrdenia. Je pritom nesporné, že aj po tejto návšteve rodina Š. pokračovala v držbe spornej parcely a naďalej ju prenajímala.

1.11. Žalobca mal možnosť podať námietky proti údajom ROEP v zmysle zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemku. Žalobca vo svojej výpovedi potvrdil, že vedel o začatí ROEP a pokiaľ nedostal žiadne vyrozumienie, mal sa sám zaujímať o jeho výsledky práve s odkazom na spomínanú zásadu (*vigilantibus iura scripta sunt - práva patria bdelym*).

1.12. Žalobca teda nebol dostatočne bdely, túto zákonnú možnosť nevyužil a nepreukázal ani to, že by žalovaní v 1. až 5. rade ako právni nástupcovia po B. a D. Š. neboli dobromyseľní v držbe spornej parcely CKN 146/238 počas plynutia desaťročnej vydržacej doby, ktorú súd počítal od spomínaného dedenia v roku 2005, keďže žalobu podal žalobca až v roku 2019. Súd preto prijal záver o vydržaní vlastníckeho práva spomínaných žalovaných vo vzťahu k parcele CKN 146/237, keďže vychádzal zo správnosti záverov znaleckého posudku P. C. o posune spornej hranice. Súd preto žalobu žalobcu ohľadom tejto parcely ako nedôvodnú zamietol.

1.13. Žalobca navrhol zabezpečiť nájomné zmluvy od svedka C., čo predniesol až na druhom pojednávaní. Túto možnosť mal však využiť už na prvom pojednávaní, keď navrhol výsluch tohto svedka. Tento jeho postup súd vyhodnotil ako rozporný so sudcovskou koncentráciou upravenou v § 153 ods. 1, 2 CSP. Navyše súd tento dôkaz považuje za irelevantný vzhľadom na právny záver o

vydržaní spornej parcely s poukazom na geometrický plán z r. 2004, dedenia z r. 2005 a pasivitu žalobcu. Je len logické, že predmetom nájmu nepochybne boli parcely tak, ako boli zapísané na príslušných LV jednotlivých prenajímateľov, preto navrhnutý dôkaz nemôže viesť k zmene právneho posúdenia o vydržaní vlastníckeho práva tak, ako to súd uviedol v predchádzajúcej časti rozsudku.

1.14. Inak je potrebné vnímať právny stav týkajúci sa ďalšej žalovanej parcely CKN 146/282. Vo vzťahu k tejto parcele sú žalovanými osoby uvedené v 6. až 17. rade v žalobe, avšak v priebehu sporu pôvodný žalovaný v 7. rade zomrel a jeho podiel k príslušnej parcele EKN 500/49 zdedila P. A. L.. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu preto navrhol zmenu strany sporu, pričom súd tomuto návrhu vyhovel s poukazom na § 80 ods. 1 CSP. Vzhľadom na pripustenie zmeny strany sporu, v záujme zabezpečenia procesných práv novej žalovanej, súd vylúčil žalobu ohľadom parcely CKN 146/282 na samostatné konanie, v ktorom rozhodne aj o nároku na náhradu trov tohto konania medzi žalobcom a žalovanými v 6. až 17. rade.

1.15. O nároku na náhradu trov konania o určenie vlastníckeho práva k parcele CKN 146/237 súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V tomto spore totiž žalovaní v 1. až 5. rade boli v celom rozsahu úspešní, a preto súd im priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi, nakoľko nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

1.16. Okresný súd Prešov opravným uznesením z 10. decembra 2021 č. k. 11C/54/2019-259 opravil chybu v písaní v 2. výroku rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 07.07.2021 č. k. 11C/54/2019-207, a to tak, že tento výrok v rozsudku má správne znieť: „I. žalobu o určenie vlastníckeho práva žalobcu k parcele CKN 146/237 orná pôda o výmere 626 m<sup>2</sup>, zapísanej na liste vlastníctva číslo XXXX k.ú. Š. Z. zamietam.“

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 02. februára 2022 sp. zn. 13Co/5/2022 potvrdil rozsudok v spojení s opravným uznesením z 10.12.2021 vo výroku II. a IV. (výrok I.).

Výslovil, že žalovaní 1. až 5. majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

2.1. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

2.2. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je konzistentné a jednoznačnými argumentmi podporil záver, ku ktorému dospel, pričom k celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie možno uviesť, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne; zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Právne závery sú v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami a celkovo možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia, je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2.3. Odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci nezistil vadu nevykonania dôkazu, pretože nevykonaním navrhovaného dôkazu by k porušeniu práva na spravodlivý proces mohlo dôjsť len vtedy, ak by záver o jeho nevykonaní bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či ak by jeho nevykonaním bola strana postavená do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (I. ÚS 350/08), pričom podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie primeraným spôsobom odôvodnil, prečo nevykonanie dôkazu nemôže zmeniť skutkový stav dostačujúci pre rozhodnutie vo veci. Túto odvolaciu námietku preto odvolací súd považoval za nedôvodnú.

2.4. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie v bode 41., kedy nepochybne ani predložené nájomné zmluvy z 90.-tych rokov nemôžu zmeniť právnu kvalifikáciu ohľadom inštitútu vydržania pokiaľ nebolo spornou skutočnosťou, že nájomca prenajímal poľnohospodársku pôdu v stave, kedy v prírode neboli vyznačené žiadne hranice medzi jednotlivými prenajatými poľnohospodárskymi pozemkami. Následne nebolo spornou skutočnosťou to, že na predmet sporu uzavreli nájomnú zmluvu žalovaní, respektíve ich právni predchodcovia, preto správne v súlade so zásadou hospodárnosti konania súd prvej inštancie nedoplnoval dokazovanie o navrhované nájomné zmluvy právneho predchodcu

žalobcu.

2.5. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil, sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

2.6. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku zreteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovvej časti rozsudku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno preto považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, respektíve ústavne nekonformné, pretože súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov vo veci neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodnenie rozhodnutí, a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Následnosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Súd jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobu žalobcu zamietol. Preto neobstojí odvolacia námietka nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie.

2.7. Odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením inštitútu vydržania tak, ako sa s tým vyporiadal súd prvej inštancie v bodoch 33. až 40. svojho odôvodnenia. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že oprávnenosť držby musí byť daná nielen pri jej vzniku, ale aj v celom priebehu. K uvedenému odvolací súd uviedol, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania skutočnosti, že z jeho strany, respektíve zo strany jeho právnych predchodcov došlo ku skutočnosti, ktorá by mohla u držiteľa objektívne vyvolať pochybnosť o tom, či mu vec podľa práva patrí. Samotný odkaz na návštevu žalobcu v presne nešpecifikovanom čase u žalovaného 1/, respektíve manželky P. Š. podľa názoru odvolacieho súdu nebol objektívne dôvodný preukázať to, že oprávnený držiteľ nadobudol pochybnosti o oprávnenosti svojej držby. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že je nesúlad medzi reálnou výmerou týchto pozemkov a výmerou, ktorá je uvedená v pridelovom pláne, pričom nie je možné podľa názoru odvolacieho súdu dospieť k záveru, že by žalovaní, respektíve ich právni predchodcovia vzhľadom na zistené rozdiely museli mať oprávnené pochybnosti o tom, že prípadne zasiahli do vlastníckeho práva žalobcu. Takéto bremeno nemožno klásť na oprávneného držiteľa, pričom ani skutočnosť, že žalovaní, respektíve ich právni predchodcovia si objednávali vytvorenie geometrického plánu v roku 2004, nemožno považovať za skutočnosť, ktorá by mohla mať za následok to, že nevstupovali do držby s dobrou vierou, že sú vlastníckymi týchto pozemkov. Z týchto dôvodov mal za to, že boli splnené podmienky vydržania, že existoval titul, ktorý oprávňoval žalovaných, respektíve ich právnych predchodcov k vstupu do držby a zároveň prebehla celá vydržacia doba bez toho, aby bolo preukázané, že žalovaní 1/ až 5/, respektíve ich právni predchodcovia boli rušení vo výkone ich oprávnení skutočnosťami, ktoré by boli spôsobilé objektívne vyvolať pochybnosti oprávnenosti držby. Tieto odvolacie námietky preto považoval odvolací súd za nedôvodné.

2.8. Pri kolízii vlastníckeho práva pôvodného vlastníka a vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nového nadobúdateľa na základe jeho dobrej viery, teda princípu dôvery v akt štátu a právnej istoty a princípu ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka, pokiaľ nemožno zachovať maximum z oboch základných práv, ako to je aj v tomto prípade je treba prihliadnuť na princíp všeobecnej spravodlivosti, podľa ktorého vyššie riziko má niesť nedbalý vlastník, než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože tento nie je schopný sa nijako dozvedieť o tom, ako vec opustila vlastníkovu sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu po zákonom určenom konaní. Týmto smerom sa vývoj judikatúry súdov Slovenskej republiky vyvíja už od juris-rudencie predvojnového obdobia a k rovnakým záverom dospel aj Ústavný súd Českej republiky, napríklad v rozhodnutí III. ÚS 415/15 či III. ÚS 274/2014 z 28.01.2016. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva žalovanými originálnym spôsobom a s prihliadnutím na individuálne okolnosti prípadu preto odvolací súd považoval za právne dôvodné potvrdiť napadnutý rozsudok vo výroku II. ako vecne správny.

2.9. S poukazom na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej aj vo vzťahu k trovám konania odvolací súd považoval za právne dôvodné potvrdiť napadnutý rozsudok aj vo výroku IV.

2.10. O trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie,

prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. Žalobca má za to, že súdy oboch inštancií mu svojim postupom odňali právo na spravodlivý proces, navyiac zastáva názor, že pre absenciu riadneho zdôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, je jeho rozsudok nepreskúmateľný a týmto postupom zároveň odvolací súd odňal žalobcovi možnosť konať pred ním.

3.2. Žalobca ďalej zastáva názor, že v posudzovanom prípade rozsudok odvolacieho súdu nespĺňa zákonom predvídané kritériá riadneho odôvodnenia, nakoľko odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia odkázal na § 387 ods. 2 CSP, avšak úplne odignoroval § 387 ods. 3 CSP, ktorý odvolaciemu súdu stanovuje povinnosť, aby sa vysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní s poukazom aj na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ÚS SR“) sp. zn. III. ÚS 314/2018, II. ÚS 120/2020. Odvolací súd vôbec nereagoval na námietky žalobcu uvedené v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, že vydržanie nemožno založiť na nepoctivom uchopení predmetnej držby, ako to urobili žalovaní v 1. až 5. rade, preto nie je splnený základný zákonný predpoklad vydržania. Súd prvej inštancie sa uchopeniu držby žalovanými vo svojom rozhodnutí nevenoval vôbec, svoje rozhodnutie a beh skutkového deja odvíja od momentu skončenia dedičského konania po nebohých právnych predchodcoch žalovaných v 1. až 5. rade. Hoci žalobca uvedenú okolnosť v odvolaní namietal, na jeho námietky odvolací súd nereagoval. Po podaní žaloby vzhľadom na procesnú obranu žalovaných vyvstála spornou skutočnosť, či žalovaní v 1. až 5. rade, ktorým bolo potvrdené dedičstvo, v ktorom bola prejednaná aj žalovaná nehnuteľnosť, vlastnícke právo k predmetu sporu vydržali, hoci aj vlastníkom čase smrti neboli poručníkmi D. Š., rodená E., zomrelá XX.XX.XXXX ani B. Š., zomrelý XX.XX.XXXX, ako i posúdenie skutočnosti, či žalovaní konali pri nadobúdaní nehnuteľnosti dobromyseľne a ich dobromyseľnosť trvala po celú vydržiacu dobu. Súd prvej inštancie právne a skutkovo uzatvoril, že dedením, ktoré prebehlo v roku 2005 po B. a D. Š.Ý., žalovaní v 1. až 5. rade zdedili sporný pozemok ako časť ich parcely číslo 146/237. Predmetom dedenia bola parcela o výmere 5600 m<sup>2</sup> podľa stavu z geometrického plánu z roku 2004. Z uvedeného dôvodu preto dedičia, a to žalovaní v 1. a 2. rade a ich brat Imrich nemali dôvod pochybovať o svojom vlastníctve k zdedeným pozemkom. V hraniciach ako boli naznačené v geometrickom pláne a následne preto tieto parcely prenajali nájomcovi v roku 2005. Z nájomných zmlúv vyplýva, že predmetom nájmu bola aj parcela 146/237 o výmere 5600 m<sup>2</sup> teda podľa stavu znázornenom na geometrickom pláne v roku 2004. Žalovaní sa správali minimálne od roku 2005 ako jej vlastníci a k spochybneniu vlastníctva došlo až podaním žaloby roku 2019. Žalobca nepreukázal, že pred uplynutím 10 ročnej vydržacej doby upozornil žalovaných 1/ až 5/, respektíve ich právnych predchodcov, že im sporná parcela nepatrí.

3.3. S poukazom na vyššie uvedené je zrejmé, že súd mal dobromyseľnosť vydržateľov, teda v danom prípade žalovaných v 1. až 5. rade posudzovať vždy s prihliadnutím na všetky okolnosti, teda aj na okolnosti nadobudnutia nimi deklarovanej držby, ktorá musí byť oprávnená, dobromyseľná nikým a ničím nerušená. V konaní pred súdom prvej inštancie žalobca poukázal na to, že geometrický plán číslo 2/2004 dali vypracovať dedičia po pôvodných vlastníkoch a žalovaný v prvom rade listom zo dňa 28.05.2004 požiadal príslušnú správu katastra o zápis predmetného geometrického plánu do katastra nehnuteľností, teda dedičia po pôvodných vlastníkoch (medzi nimi žalovaní 1/ a 2/) ešte pred dedením v roku 2005 vyvolali protiprávny stav a takýmto spôsobom si pripravili podklad na dedenie, hoci im musela byť známa skutočnosť, že časť z ich pôvodnej parcely (podľa prídellovej listiny), nadobudli manželka E.X. (vlastníci parcel registra CKN parcelné číslo 173/1, číslo 173/2 a číslo 173/3). V podanom odvolaní žalobca zdôraznil, že geometrický plán z roku 2004 bol zrejme vyhotovený s cieľom evidenčne zachovať výmeru v zmysle prídellovej listiny, avšak bez ohľadu na zmeny vo vlastníctve a na zásah do vlastníckeho práva žalobcu a hoci žalovaní tvrdili držbu od roku 1948, na pojednávaní dňa 25.11.2020 žalovaný v prvom rade G. Š. tvrdil, že geometrickým plánom v roku 2004 boli pozemky zamerané tak ako boli pridelené a ako ich užívali jeho rodičia. Práve vzhľadom na skutočnosť, že časť pridelených pozemkov nadobudli medzičasom manželka E.X., nemohol pri zameraní v roku 2004 byť dodržaný tvar pozemku podľa pridelenia prídellovou listinou, čo pri vyhotovovaní geometrického plánu, pri zameraní v teréne, muselo vyjsť najavo, a preto bolo uvedené tvrdenie žalovaného v prvom rade nepravdivé a účelové. Dobrú vieru žalovaných v 1. až 5. rade bolo potrebné skúmať predovšetkým k okamihu (k okolnostiam), za ktorých sa títo chopili držby predmetného pozemku. Bolo potom potrebné skúmať, či žalovaní sa mohli stať oprávnenými držiteľmi s ohľadom na všetky okolnosti, za ktorých sa chopili pozemku (a teda či nemohli mať pochybnosti o existencii svojho práva), pričom nebolo možné

vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa (teda nepostačovalo jeho subjektívne presvedčenie o svojom práve).

3.4. Žalobca je toho názoru, že postup súdov oboch inšancií je nesprávny, nespravodlivý a popierajúci základné princípy právneho štátu, keď bez povšimnutia a relevantnej odpovede sa uspokojili s tým, aby si žalovaní nechali prededieť cudzí pozemok, ktorý nepatrí ich právnym predchodcom, a tento aspekt veci aj napriek námietkam žalobcu v odvolaní odignorovali. Z podstaty dedičstva, teda prechodu práv poručiteľa na dediča vyplýva, že dedič nemôže nadobudnúť viac práv než mal poručiteľ, a preto ani žalovaní vzhľadom k deklaratórnej povahe dedičského rozhodnutia nemohli zdediť viac ako vlastnili právní predchodcovia. Navyše odvolaciemu súdu, ak vec uzatvoril tak, že nedbalý vlastník má niesť vyššie riziko než nadobúdateľ v dobrej viere, možno vytknúť dve podstatné veci:

1/ Dedičské konanie iniciovali žalovaní po vyše dvadsiatich rokoch od smrti ich právnych predchodcov s tým, že nimi objednaný geometrický plán zámerne nezohľadnil úbytok výmery pre manželov E., žalovaní si privlastnili vec, ktorá ich právnym predchodcom nepatrila.

2/ Žalobca nemôže byť nedbalým vlastníkom, a teda nie je daný predpoklad pre uplatnenie záverov nálezu Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 549/2015, ak pri zápise svojho vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností žalobca nijako nepochybil, ale pochybila práve príslušná správa katastra ako štátny orgán.

3.5. Tak ako odvolací súd neposkytol žalobcovi relevantné odpovede vo vzťahu k namietanej nepoctivej držbe, odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nepokrýva ani ďalšie odvolacie námietky žalobcu k trvaní a uplynutiu vydržacej doby, kde žalobca namietal, že už v priebehu prvoinštančného konania poukazoval na to, že v minulosti navštívil žalovaného v 1. rade a manželku P. Š. (právneho predchodcu žalovaných v 3. a 5. rade) s tým, že výmery ich susediacich pozemkov v katastrálnom území Š. Z. nesedia podľa prídelovej listiny z roku 1948, nakoľko došlo k úbytku zo žalobcovej parcely v prospech žalovaných v 1. až 5. rade, čo žalovaný v prvom rade v priebehu konania aj potvrdil, teda minimálne už uvedená informácia bola spôsobilá vyvolať u žalovaného 1/ pochybnosť o vlastníctve (respektíve spoluvlastníctve) spornej parcely. Napokon odmietnutie vykonania dôkazov - žalobcom zabezpečenej nájomnej zmluvy uzatvorenej medzi P. Š. C. a B. E. z roku 1993, obsah ktorej potvrdzoval tvrdenia svedka C., že si od právnej predchodkyne žalobcu prenajímal pozemok v zmysle prídelovej listiny, ktorý zahŕňal aj spornú parcelu, teda právna predchodkyňa žalobcu a následne aj žalobca, ktorý vstúpil do postavenia prenajímateľa, držali spornú parcelu, právo držby vykonávali prostredníctvom nájomcu a predloženie nájomných zmlúv týkajúcich sa spornej parcely ČKN parcelné číslo 146/237 k.ú. Š. Z., ktoré žalobca navrhol súdu prvej inštanície zabezpečiť za účelom posúdenia dobromyseľnosti držby spornej parcely oboma sporovými stranami, len zavrátilo zmätočnosť rozhodnutia i konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Odvolací súd zmaril žalobcovi realizáciu jeho procesných oprávnení i možnosť aktívnej účasti na konaní a pokiaľ bol odvolací súd tej mienky, že žalovaní sa chopili držby poctivo, mal v tomto smere svoje rozhodnutie z tohto uhla pohľadu aj náležite zdôvodniť, čo sa ale nestalo.

3.6. K dovolaciemu dôvodu - § 421 ods. 1 písm. a) CSP uviedol, že okresný súd i krajský súd sa tak pri posudzovaní dobromyseľnosti žalovaných odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Obsah listín založených v súdnom spise ako aj výpovede žalovaných v 1. a 2. rade nesvedčia o ich dobrej viere so zreteľom na všetky okolnosti a túto nemôže zakladať preto, lebo táto bola spochybnená práve nedostatočným preukázaním vlastníckeho práva poručiteľov D. Š. a B. Š. k predmetnému pozemku, čo žalovaným muselo byť zrejmé. Osvedčenia o dedičstve po poručiteľoch D. Š. a B. Š. teda nemohli byť pre takého účastníka dedičského konania, ktorý sa stal dedičom predmetného pozemku titulom oprávnenej držby a držba spoluvlastníckych podielov k pozemku sa nemohla stať oprávnenou a viesť k vydržaniu. Súd prvej inštanície uvedenú okolnosť pri rozhodovaní nijako nevyhodnotil a uvedeným aspektom veci sa vôbec nezaoberal, obmedzil sa na konštatovanie o údajnej dobromyseľnosti žalovaných v 1. až 5. rade od roku 2005, teda od dedičského konania po právnych predchodcov žalovaných a rozhodnutie založil na vydržanie vlastníckeho práva, ktoré bolo spochybnené až podaním žaloby.

3.7. Z týchto podstatných dôvodov navrhol zrušiť rozsudok odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštanície, a vec vrátiť súdu prvej inštanície na ďalšie konanie.

4. Žalovaní 1/, 2/, 3/ a 5/ vo svojom vyjadrení na dovolanie žalobcu uviedli, že navrhujú dovolanie ako nedôvodné odmietnuť a priznať im nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Okresný súd Prešov opravným uznesením zo dňa 26. októbra 2022 č. k. 11C/54/2019-323 opravil záhlavie rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 11C/54/2019-207 zo dňa 07.07.2021 v časti označenia žalovanej v 7. rade tak, že označenie má správne znieť: „7/ P. A.B. L., nar. XX.X.XXXX, bytom Š. Z. XXX XX, Z. XXX/.XX“ (výrok I.). Opravil záhlavie opravného uznesenia Okresného súdu Prešov č. k. 11C/54/2019-259 zo dňa 10.12.2021 v časti označenia žalovanej označenej v 7. rade tak, že označenie má správne znieť: „7/ P. A.B. L., nar. XX.X.XXXX, bytom Š. Z. XXX XX, Z. XXX/.XX“ (výrok II.).

6. Krajský súd v Prešove opravným uznesením zo 16. novembra 2022 sp. zn. 13Co/5/2022 opravil záhlavie rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 13Co/5/2022-268 zo dňa 2. februára 2022 tak, že označenie žalovanej 7/ správne znie: „P. A.B. L., rod, Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/., XXX XX Š. Z.“.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

8. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP.

12. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné pojednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým



vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

14. Nesprávny procesný postup odvolacieho súdu podľa dovolateľa teda spočíval v tom, že pre absenciu riadneho zdôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je rozsudok nepreskúmateľný a týmto postupom zároveň mu odvolací súd odňal možnosť konať pred ním. Zastáva názor, že v posudzovanom prípade rozsudok odvolacieho súdu nespĺňa zákonom predvídané kritériá riadneho odôvodnenia, keď odvolací súd sa nevysporiadal s jeho podstatnými tvrdeniami, nereagoval na námietky uvedené v odvolaní, že vydržanie nemožno založiť na nepoctivom uchopení predmetu držby, ako to urobili žalovaní v 1. až 5. rade, či žalovaní vlastnicke právo k predmetu sporu vydržali, hoci vlastníkom v čase smrti neboli porúčiteľia D. Š., rodina E. ani B. Š., či žalovaní konali pri nadobúdaní nehnuteľnosti dobromyseľne a ich dobromyseľnosť trvala po celú vydržiavaciu dobu. Napokon odmietnutie vykonania dôkazov navrhnutých žalobcom ako zabezpečenie nájmovej zmluvy uzatvorenej medzi P. Š. C.Č. a B. E.Ž. z r. 1993 obsah, ktorej potvrdzoval tvrdenia svedka C.Š., že si od právnej predchodkyne žalobcu prenajímal pozemok v zmysle pridelenej listiny, len zavrášilo zmätočnosť rozhodnutia i konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Dovolací súd zmaril žalobcovi realizáciu jeho procesných oprávnení i možnosť aktívnej účasti na konaní a pokiaľ bol odvolací súd tej mienky, že žalovaní sa chopili držby poctivo, mal v tomto smere svoje rozhodnutie z tohto uhla pohľadu aj náležite zdôvodniť, čo sa ale nestalo.

15. V súvislosti s námietkou dovolateľa o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

16. Je potrebné zdôrazniť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

17. V súdnej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP, keď mal za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd konštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP). Dovolací súd je toho názoru, že odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho

viedli k prijatému rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie nemožno považovať za zjavne neodôvodnený. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia má náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 63/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. V súdnej veci sú z rozhodnutia odvolacieho súdu zrejmé úvahy, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o nedôvodnosti uplatneného nároku. Odvolací súd sa dostatočne vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a s odvolacími námietkami dovolateľa. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, aké dôkazy súd vykonal, ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil, a to s uvedením príslušných zákonných ustanovení. Súd prvej inštancie v bodoch 33. až 35. vyložil inštitút vydržania, podmienky pre vydržanie, ako aj držbu. V bode 36. svojho rozhodnutia vymedzil vlastnícky titul a uviedol, že pokiaľ ide o parcelu CKN 146/237, tá je zapísaná na samostatnom LV č. XXXX už len o výmere 626 m<sup>2</sup>, pričom je nesporné, že ide o časť parcely, ktorá bola znázornená na geometrickom pláne geodeta E. č. 2/2004 pod č. 146/237 o výmere 5600 m<sup>2</sup> ako parcela identická s pozemkom A51 podľa spomínaného výmeru a jeho pridelového plánu. Sporná parcela č. 146/237 bola vyčlenená z parcely CKN 146/237 o výmere 5321 m<sup>2</sup> na základe geometrického plánu P. C. K. č. 37056565-96/18 zo 4. septembra 2018, ktorý bol podkladom pre dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva žalovaných v 1., 2., 3. a 5. rade a právneho predchodcu žalovanej v 4. rade Q. Š.. Ním boli rozdelené parcely č. 146/236 a 146/237 medzi jednotlivých spoluvlastníkov a novovytvorená parcela č. 146/237 už len o výmere 626 m<sup>2</sup> bola prikázaná do ich podielového spoluvlastníctva. Ide o dohodu, ktorej vklad povolil Okresný úrad Sabinov, katastrálny odbor pod V2254/2018.

Súd považuje za rozhodujúce to, že geometrický plán geodeta E. z roku 2004, hoci ako vyplýva zo znaleckého posudku P. C. nesprávne znázornil hranicu s parcelou žalobcu, do ktorej zasiahol, bol však premietnutý do mapového operátu katastra nehnuteľnosti, čo znamená, že dedením, ktoré prebehlo v roku 2005 po B. a D. Š., žalovaní v 1. až 5. rade dedili aj sporný pozemok ako časť ich parcely č. 146/237. Predmetom ich dedenia bola teda aj parcela č. 146/237 o výmere 5600 m<sup>2</sup>, teda podľa stavu, aký bol v spomínanom geometrickom pláne z roku 2004, a preto všetci títo dedičia, teda žalovaní v 1. a 2. rade a ich brat P. Š., nemali dôvod pochybovať o svojom vlastníctve k zdedeným pozemkom, teda aj k spornej parcele CKN 146/237 v tých hraniciach, ako boli v geometrickom pláne. Je preto prirodzené, že sa cítili byť skutočne vlastníkmi danej parcely, ktorú v roku 2005 aj prenajali nájomcovi P. C.. Opäť súd zdôrazňuje, že ako vyplýva z písomných nájomných zmlúv, predmetom tohto nájmu bola aj parcela 146/237 o výmere 5600 m<sup>2</sup>, teda opäť podľa stavu, ktorý bol znázornený na geometrickom pláne z roku 2004. Preto aj v prípade správnosti záverov znaleckého posudku P. C., podľa ktorého by sporná parcela CKN 146/237 mala tvoriť časť pôvodnej parcely A50 podľa pridelového plánu, súd dospel k záveru o jej vydržaní dedičmi po B. a D. Š.. Menovaní sa správali ako jej vlastníci minimálne od roku 2005 titulom dedenia po svojich rodičoch, keďže túto parcelu prenajali a ich vlastníctvo bolo spochybnené až podaním tejto žaloby zo dňa 15.10.2019. Dôkazné bremeno na preukázanie zániku oprávnenej držby pozemku žalovanými v 1., 2. rade a P. Š. bolo na žalobcovi (napr. rozsudok NS SR 5Cdo/64/2018 zo dňa 25.2.2021). Žalobca by mal teda preukázať, že ešte pred uplynutím desaťročnej vydržacej doby upozornil žalovaných v 1. až 5. rade resp. ich právnych predchodcov na to, že ich držba nie je oprávnená a že im sporná parcela nepatrí. Nemožno totiž žiadať od týchto žalovaných, aby preukazovali niečo, čo sa nestalo, teda že nikto ich nerušil v ich dobromyseľnej držbe pozemku podľa zásad tzv. negatívnej dôkaznej teórie. Žalobca síce uviedol, že upozornil žalovaného v 1. rade a manželku P. Š. na to, že mu chýba z jeho pozemku, avšak ako potvrdil, v tom čase nemal informáciu o geometrickom pláne z roku 2004, a teda nemohol presne vedieť, o akú časť pozemku sa jedná. Na ďalšom pojednávaní totiž potvrdil, že vychádzal len z chýbajúcej výmery jeho parcely. K tomuto úbytku však došlo aj z druhej strany, teda v súvislosti s pozemkom Z.. Z výpovedi tak žalobcu ako aj žalovaného v 1. rade vyplýva, že nebola reč o zabratí konkrétnej časti pozemku, nebolo preukázané ani

to, v ktorom roku k spomínanej návšteve došlo, keďže žalobca ako sám potvrdil, nemá žiadny dôkaz na preukázanie svojho tvrdenia. Je pritom nesporné, že aj po tejto návšteve rodina Š. pokračovala v držbe spornej parcely a naďalej ju prenajímala.

Žalobca si musí uvedomiť, že v práve platí zásada z rímskeho práva *vigilantibus iura scripta sunt* (práva patria len bdelym), teda práva patria pozorným, starostlivým, ostražitým, tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv. Ich zanedbaním môžu totiž stratiť aj svoje majetkové práva. Žalobca mal možnosť podať námietky proti údajom v ROEP v zmysle zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemku. Postup je taký, že správny orgán na základe vykonaného šetrenia uverejní počas 30 dní na verejné nahliadnutie návrh registra spolu s poučením o možnosti podať námietky a príslušná komisia súčasne doručí do vlastných rúk každému účastníkovi, ktorého miesto trvalého pobytu je známe, výpis z návrhu registra týkajúci sa pozemkov, ktoré sú v jeho vlastníctve s poučením o možnosti podať námietky. Námietky možno podať v lehote 30 dní, následne vydá správny orgán rozhodnutie o námietkach a schválenie registra a toto rozhodnutie je možné ešte preskúmať súdom v správnom konaní žalobou dotknutého účastníka. Rozhodnutie o schválení registra je konečné a schválený register sa ako verejná listina zapíše od KN záznamom. O zmene údajov schváleného registra môže správny orgán rozhodnúť do 3 rokov od zápisu údajov do KN. Aj keby správny orgán nepostupoval v súlade s citovaným zákonom, žalobca vo svojej výpovedi potvrdil, že vedel o začatí ROEP a pokiaľ nedostal žiadne vyrozumienie, mal sa sám zaujímať o jeho výsledky práva s odkazom na spomínanú zásadu.

Žalobca teda nebol dostatočne bdely, túto zákonnú možnosť nevyužil a nepreukázal ani to, že by žalovaní v 1. až 5. rade ako právni nástupcovia po B. a D. Š. nebolí dobromyseľní v držbe spornej parcely CKN 146/238 počas plynutia desaťročnej vydržacej doby, ktorú súd počítal od spomínaného dedenia v roku 2005, keďže žalobu podal žalobca až v roku 2019. Súd preto prijal záver o vydržaní vlastníckeho práva spomínaných žalovaných vo vzťahu k parcele CKN 146/237, keďže vychádzal zo správnosti záverov znaleckého posudku P. C. o posune spornej hranice. Súd preto žalobu žalobcu ohľadom tejto parcely ako nedôvodnú zamietol.

Žalobca navrhol zabezpečiť nájomné zmluvy od svedka C., čo predniesol až na druhom pojednávaní. Túto možnosť mal však využiť už na prvom pojednávaní, keď navrhol výsluch tohto svedka. Tento jeho postup súd vyhodnotil ako rozporný so sudcovskou koncentráciou upravenou v § 153 ods. 1, 2 CSP. Navyše súd tento dôkaz považuje za irelevantný vzhľadom na právny záver o vydržaní spornej parcely s poukazom na geometrický plán z r. 2004, dedenia z r. 2005 a pasivitu žalobcu. Je len logické, že predmetom nájmu nepochybne boli parcely tak, ako boli zapísané na príslušných LV jednotlivých prenajímateľov, preto navrhnutý dôkaz nemôže viesť k zmene právneho posúdenia o vydržaní vlastníckeho práva tak, ako to súd uviedol v predchádzajúcej časti rozsudku.

Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, že žalobca nepreukázal vydržanie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí v bodoch 22. až 25. konštatoval, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych veciach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu aj odkázal. Nezistil ani vadu nevykonania dôkazu s tým, že ani predložené nájomné zmluvy z 90-tých rokov nemôžu zmeniť právnu kvalifikáciu ohľadom inštitútu vydržania. Následne nebolo spornou skutočnosťou to, že na predmet sporu uzavreli nájomnú zmluvu žalovaní, respektíve ich právni predchodcovia, preto správne v súlade so zásadou hospodárnosti konania súd prvej inštancie nedoplnil dokazovanie o navrhované nájomné zmluvy právneho predchodcu žalobcu. V bode 30. svojho rozhodnutia odvolací súd poukázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, z ktorého vyplývajú dôvody, pre ktoré rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku, rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno preto považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, respektíve ústavné nekonformné.

Odvolací súd sa v bode 32. svojho rozhodnutia stotožnil s právnym posúdením inštitútu vydržania tak, ako sa s tým vysporiadal súd prvej inštancie v bodoch 33. až 40. svojho odôvodnenia. Žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania skutočnosti, že z jeho strany, respektíve zo strany jeho právnych predchodcov došlo ku skutočnosti, ktorá by mohla u držiteľa objektívne vyvolať pochybnosť o tom, či mu vec podľa práva patrí. Samotný odkaz na návštevu žalobcu v presne nešpecifikovanom čase u žalovaného 1/, respektíve manželky P. Š. podľa názoru odvolacieho súdu nebol objektívne dôvodný

preukázať to, že oprávnený držiteľ nadobudol pochybnosti o oprávnenosti svojej držby. V zhode s názorom súdu prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že na základe právoplatného dedičského rozhodnutia z roku 2005 žalovaní, respektíve ich právni predchodcovia nepochybne mali titul, od ktorého odvíjali oprávnenosť svojej držby a následne predmetnú nehnuteľnosť nájomnou zmluvou prenechali do užívania tretej osoby, pričom spomínaná časovo nešpecifikovaná návšteva žalobcu bez predloženia relevantných informácií nemohla u žalovaných, respektíve ich právnych predchodcov objektívne vyvolať pochybnosti o tom, či im právo patrí. V konaní bolo nepochybne preukázané, že tak žalobca ako aj žalovaní, respektíve ich právni predchodcovia nadobudli vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na základe výmeru o vlastníctve pôdy, pričom tieto prídely boli dané v roku 1948 a následne pôda prešla do užívania jednotného roľníckeho družstva, pričom tieto pozemky plynulo prevzal do užívania nájomca bez toho, aby či už jedna alebo druhá strana sporu reálne obrábala tieto pozemky tým spôsobom, že by aj presne v prírode bolo zrejmé, v akých hraniciach tieto pozemky sa nachádzajú. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že je nesúlad medzi reálnou výmerou týchto pozemkov a výmerou, ktorá je uvedená v prídelovom pláne, pričom nie je možné podľa názoru odvolacieho súdu dospieť k záveru, že by žalovaní, respektíve ich právni predchodcovia vzhľadom na zistené rozdiely museli mať oprávnené pochybnosti o tom, že prípadne zasiahli do vlastníckeho práva žalobcu. Takéto bremeno nemožno klásť na oprávneného držiteľa, pričom ani skutočnosť, že žalovaní, respektíve ich právni predchodcovia si objednávali vytvorenie geometrického plánu v roku 2004, nemožno považovať za skutočnosť, ktorá by mohla mať za následok to, že nevstupovali do držby s dobrou vierou, že sú vlastníckymi týchto pozemkov. Z týchto dôvodov mal za to, že boli splnené podmienky vydržania, že existoval titul, ktorý oprávňoval žalovaných, respektíve ich právnych predchodcov k vstupu do držby a zároveň prebehla celá vydržacia doba bez toho, aby bolo preukázané, že žalovaní 1/ až 5/, resp. ich právni predchodcovia boli rušení vo výkone ich oprávnení skutočnosťami, ktoré by boli spôsobilé objektívne vyvolať pochybnosti o oprávnenosti ich držby.

Odvolací súd v bode 34. svojho rozhodnutia uviedol že pri kolízii vlastníckeho práva pôvodného vlastníka a vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nového nadobúdateľa na základe jeho dobrej viery, teda princípu dôvery v akt štátu a právnej istoty a princípu ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka, pokiaľ nemožno zachovať maximum z obidvoch základných práv ako to je aj v tomto prípade, je treba prihliadnuť na princíp všeobecnej spravodlivosti, podľa ktorého vyššie riziko má niesť nedbalý vlastník než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože tento nie je schopný sa nijako dozvedieť o tom, ako vec opustila vlastníkovú sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu po zákonom určenom konaní. Týmto smerom sa vývoj judikatúry súdov Slovenskej republiky vyvíja už od juris-rudencie predvojnového obdobia a k rovnakým záverom dospel aj Ústavný súd Českej republiky, napríklad v rozhodnutí III. ÚS 415/15 či III. ÚS 247/2014 z 28.01.2016. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva žalovanými originálnym spôsobom a s prihliadnutím na individuálne okolnosti prípadu, preto považoval za právne dôvodné potvrdiť napadnutý rozsudok vo výroku II. ako vecne správny.

Rozhodnutie odvolacieho súdu, na ktoré je nevyhnutné nazerať v spojitosti s rozhodnutím súdu prvej inštancie, tak nie je arbitrárne, pretože je výstižné a presvedčivo odôvodnené.

18. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Prieskum skutkových zistení zo strany dovolacieho súdu spočíva iba v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci nezistil.

19. Keďže konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľom namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP, dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania aj z hľadiska ďalšieho

uplatneného dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom a ktorého prípustnosť dovolateľ vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

20. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

21. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

22. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

23. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

24. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolací súd uvádza, že toto ustanovenie dopadá len na takú právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil, t. j. vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a zároveň sa týmto rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

25. Pri skúmaní procesnej prípustnosti dovolania a náležitého vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľkou nastolená právna otázka uvedené kritérium nespĺňa a jej formulácia opomína základné závery rozhodujúce pre právne úvahy odvolacieho (i prvoinštančného) súdu. Pre záver o tom, že ide o právnú otázku, kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP.

26. Dovolateľ nastolil v dovolaní právnú otázku, od vyriešenia ktorej podľa jeho názoru záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci, pričom nesprávnym riešením danej otázky sa odvolací súd

odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Namietal, že okresný a krajský súd sa tak pri posudzovaní dobromyseľnosti žalovaných odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Obsah listín založených v súdnom spise ako aj výpovede žalovaných 1/, 2/ nesvedčia o ich dobrej viere so zreteľom na všetky okolnosti a túto nemôžu zakladať preto, lebo táto bola spochybnená práve nedostatočným preukázaním vlastníckeho práva poručiteľov D. Š. a B. Š. k predmetnému pozemku, čo žalovaným muselo byť zrejmé. Osvedčenie o dedičstve po poručiteľoch D. Š. a B. Š. teda nemohli byť pre takého účastníka dedičského konania, ktorý sa stal dedičom predmetného pozemku titulom oprávnenej držby a držba spoluvlastníckych podielov k pozemku sa nemohla stať oprávnenou a viesť k vydržaniu. Súd prvej inštancie uvedenú okolnosť pri rozhodovaní nijako nevyhodnotil a uvedeným aspektom veci sa vôbec nezaoberal, obmedzil sa na konštatovanie o údajnej dobromyseľnosti žalovaných v 1. až 5. rade od roku 2005, teda od dedičského konania po právnych predchodcov žalovaných a rozhodnutie založil na vydržaní vlastníckeho práva, ktoré bolo spochybnené až podaním žaloby. Z dovolania podaného žalobcom dovolací súd ani výkladom nezistil, akú právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, mal odvolací súd vyriešiť nesprávne. Samá polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu zhodnými so závermi súdu prvej inštancie o dobromyseľnosti žalovaných alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, však významovo nezodpovedá kritériám pre vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu uvedeného v § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

27. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie je v časti namietajúcej vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP prípustné, ale nie je dôvodné a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je prípustné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

28. Žalovaní 1/, 2/, 3 a 5/ boli v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešní (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol im nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

V dovolacom konaní úspešným žalovaným 4/, 6/ až 17/ (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP) dovolací súd trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože im žiadne trovy nevznikli.

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.